

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ - ΑΣΚΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ
28 Δεκεμβρίου 2015

ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ Γ' ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ

Εξισώσεις
ΕΞΙΣΩΣΕΙΣ 2^{ου} ΒΑΘΜΟΥ

ΟΡΙΣΜΟΙ

ΟΡΙΣΜΟΣ 1 : ΤΡΙΩΝΥΜΟ 2^{ου} ΒΑΘΜΟΥ

Τριώνυμο 2^{ου} βαθμού ονομάζεται κάθε πολυώνυμο 2^{ου} βαθμού με τρεις όρους και είναι της μορφής

$$ax^2 + \beta x + \gamma \text{ με } a \neq 0$$

- Οι πραγματικοί αριθμοί $a, \beta, \gamma \in \mathbb{R}$ ονομάζονται **συντελεστές** του τριωνύμου.
- Ο συντελεστής $\gamma \in \mathbb{R}$ ονομάζεται **σταθερός όρος**.

ΟΡΙΣΜΟΣ 2 : ΕΞΙΣΩΣΗ 2^{ου} ΒΑΘΜΟΥ

Εξίσωση 2^{ου} βαθμού με έναν άγνωστο ονομάζεται κάθε πολωνυμική εξίσωση της οποίας η αλγεβρική παράσταση είναι τριώνυμο 2^{ου} βαθμού. Είναι της μορφής :

$$ax^2 + \beta x + \gamma = 0 \text{ , } a \neq 0$$

ΟΡΙΣΜΟΣ 3 : ΔΙΑΚΡΙΝΟΥΣΑ

Διακρίνουσα ενός τριωνύμου 2^{ου} βαθμού ονομάζεται ο πραγματικός αριθμός

$$\Delta = \beta^2 - 4a\gamma$$

Το πρόσημό της μας επιτρέπει να διακρίνουμε το πλήθος των ριζών του τριωνύμου.

ΘΕΩΡΗΜΑΤΑ

ΘΕΩΡΗΜΑ 1 : ΛΥΣΕΙΣ ΕΞΙΣΩΣΗΣ 2^{ου} ΒΑΘΜΟΥ

Αν $ax^2 + \beta x + \gamma = 0$ με $a \neq 0$ μια εξίσωση 2^{ου} βαθμού τότε με βάση το πρόσημο της διακρίνουσας έχουμε τις παρακάτω περιπτώσεις για το πλήθος των λύσεων της :

1. Αν $\Delta > 0$ τότε η εξίσωση έχει δύο άνισες λύσεις οι οποίες δίνονται από τον τύπο :

$$x_{1,2} = \frac{-\beta \pm \sqrt{\Delta}}{2a}$$

2. Αν $\Delta = 0$ τότε η εξίσωση έχει μια διπλή λύση την

$$x = -\frac{\beta}{a}$$

Διακρίνουσα	Πλήθος λύσεων	Λύσεις
$\Delta > 0$	2 λύσεις	$x_{1,2} = \frac{-\beta \pm \sqrt{\Delta}}{2a}$
$\Delta = 0$	1 διπλή λύση	$x = -\frac{\beta}{a}$
$\Delta < 0$	Καμία λύση	

3. Αν $\Delta < 0$ τότε η εξίσωση είναι αδύνατη στο σύνολο $\mathbb{R}$. Οι περιπτώσεις αυτές φαίνονται επίσης στον παραπάνω πίνακα :

ΘΕΩΡΗΜΑ 2: ΠΑΡΑΓΟΝΤΟΠΟΙΗΣΗ ΤΡΙΩΝΥΜΟΥ

Ένα τριώνυμο της μορφής $ax^2 + \beta x + \gamma = 0$ με $a \neq 0$ μπορεί να γραφτεί ως γινόμενο παραγόντων σύμφωνα με τον παρακάτω κανόνα :

1. Αν η διακρίνουσα του τριωνύμου είναι θετική ($\Delta > 0$) τότε το τριώνυμο παραγοντοποιείται ως εξής

$$ax^2 + \beta x + \gamma = a(x - x_1)(x - x_2)$$

όπου x_1, x_2 είναι οι ρίζες του τριωνύμου.

2. Αν η διακρίνουσα είναι μηδενική ($\Delta = 0$) τότε το τριώνυμο παραγοντοποιείται ως εξής :

$$ax^2 + \beta x + \gamma = a(x - x_0)^2$$

όπου x_0 είναι η διπλή ρίζα του τριωνύμου.

3. Αν η διακρίνουσα είναι αρνητική ($\Delta < 0$) τότε το τριώνυμο δεν γράφεται ως γινόμενο πρώτων παραγόντων.